

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 83/2023-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Dudíťa (sudca spravodajca) a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], zastúpenej JUDr. Rastislavom Lenartom, advokátom, Pollova 32, Košice, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Cdo 119/2022 z 20. júla 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. novembra 2022 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 4 Cdo 119/2022 z 20. júla 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľka navrhuje zrušenie napadnutého uznesenia, vrátenie veci na ďalšie konanie, zároveň požaduje priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 3 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou konania vedeného Okresným súdom Poprad (ďalej len „okresný súd“) ako matka maloletého [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „maloletý“) spoločne s maloletým a otcom maloletého o úpravu styku otca s maloletým. Uznesením okresného súdu č. k. 15 P 295/2019-97 z 8. marca 2022 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým sa maloletému a jeho rodičom ukladá výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v centre pre deti a rodiny po dobu 6 mesiacov. Výchovné opatrenie bolo okresným súdom nariadené na podnet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny s cieľom zlepšiť vzájomnú komunikáciu a zlepšiť vzťahy medzi rodičmi, ktorí spolu nedokážu vhodne komunikovať, otec má nariadený zákaz priblíženia k sťažovateľke na 50 metrov, dohodou upravený styk maloletého s otcom sa nedodržiava, maloletý otca odmieta.

3. Uznesenie okresného súdu o nariadení výchovného opatrenia napadla sťažovateľka odvolaním na Krajskom súde v Prešove (ďalej len „krajský súd“), namietala aj zaujatosť zákonného sudcu okresného súdu.

4. Uznesením krajského súdu č. k. 4 CoP 43/2022 z 10. mája 2022 odvolací súd rozhodol o nevyklúčení namietaného zákonného sudcu, potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie a uložil maloletému a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa uloženému výchovnému opatreniu v rozsahu raz týždenne po dobu jeho trvania. Odvolací súd považoval za zrejmé, že komunikácia medzi rodičmi je intenzívne konfliktná a vyžaduje si zásah súdu s cieľom naučiť sa vzájomne komunikovať, čo sa týka výchovy spoločného dieťaťa. Zákaz priblíženia sa podľa odvolacieho súdu nevzťahuje na úkon súdneho konania, výchovným opatrením sa má sledovať realizácia rodičovských práv a povinností.

5. Uznesenie krajského súdu napadla sťažovateľka dovolaním, ktorého prípustnosť odvodzovala od nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) a c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), z dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. e) CSP, t. j. že vo veci rozhodoval vylúčený sudca, ako aj podľa § 420 písm. f) CSP. Konkrétne namietala, že odvolací súd sa obmedzil iba na opakovanie záverov súdu prvej inštancie a sám nezistil aktuálny skutkový stav veci, v senáte odvolacieho súdu rozhodovali podľa jej mienky zaujaté dve členky senátu, keďže išlo o rovnaké sudkyne, ktoré rozhodovali v konaní pod sp. zn. 15 P 69/2019, kde vystupovali rovnakí účastníci konania a v tejto veci rozhodli v jej neprospech, z rovnakého dôvodu mal byť zaujatý aj sudca okresného súdu. Odvolací súd vychádzal z dokumentov starých 4 roky, otec maloletého nepreukázal, že by mu bolo v styku bránené, resp. že má o syna záujem, keďže tento sa dlhodobo zdržiava v zahraničí. Uznesenie odvolacieho súdu považovala za zmätočné a nevykonateľné.

6. Najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol dovolanie podané sťažovateľkou podľa § 447 písm. c) CSP z dôvodu, že podanie dovolania nie je prípustné.

7. Dovolací súd skonštatoval, že uznesenie odvolacieho súdu o potvrdení uznesenia okresného súdu, ktorým sa nariaďuje výchovné opatrenie, nie je rozhodnutím vo veci samej, t. j. rozhodnutím majúcim hmotnoprávny charakter, a nejde ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie o vymedzenom návrhu otca na úpravu styku s maloletým končí. Aj po rozhodnutí odvolacieho súdu konanie sp. zn. 15 P 295/2019 naďalej prebieha, konanie o veci samej nie je právoplatne skončené. Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nie je konečným rozhodnutím a ani rozhodnutím o veci samej, ako to predpokladá § 420 CSP, preto ho nemožno preskúmať v dovolacom konaní z dôvodov vád zmätočnosti.

8. K nesprávne právnemu posúdeniu najvyšší súd uviedol, že uznesenie odvolacieho súdu je rozhodnutím o uznesení podľa § 357 písm. d) CSP, v zmysle § 421 ods. 2 CSP podanie dovolania proti uzneseniam podľa § 357 písm. a) až n) CSP nie je prípustné.

9. Dovolanie podané sťažovateľkou bolo preto najvyšším súdom odmietnuté bez vecného posúdenia dovolacích dôvodov.

II. Argumentácia sťažovateľky

10. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania podľa sťažovateľky zasahuje do označených základných práv z týchto dôvodov:

- a) Sťažovateľka rozporuje záver dovolacieho súdu, že uznesenie odvolacieho súdu nie je rozhodnutím vo veci samej, t. j. rozhodnutím majúcim hmotnoprávny charakter. Podľa sťažovateľky odvolací súd doplnil uznesenie okresného súdu o výrok III, ktorým určil povinnosť podrobiť sa výchovnému opatreniu v rozsahu raz týždenne, ide o nový výrok, proti ktorému nie je možné podať riadny opravný prostriedok, sťažovateľka považuje tento výrok za taký, ktorý síce nie je hmotnoprávneho charakteru, avšak vytvára priestor na jeho vymáhanie v prípadnom konaní o výkon súdneho rozhodnutia, čo nie je v súlade so záujmami maloletého dieťaťa ani jeho matky. Dovolací súd sa vôbec nevysporiadal so všetkými dovolacími dôvodmi a týmto rozhodnutím, ako aj rozhodnutiami súdov nižších inštancií dochádza k šikanovaniu sťažovateľky a maloletého.
- b) Sťažovateľka ďalej rozsiahlo argumentuje proti správnosti nariadenia výchovného opatrenia, spochybňuje vecnú správnosť uznesenia odvolacieho súdu, opakuje námietky o zaujatosti sudcov konajúcich v jej veci, s čím sa podľa jej názoru odvolací súd nevysporiadal, jeho rozhodnutie je zmätočné.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou podanej ústavnej sťažnosti je sťažovateľkou tvrdené porušenie základných práv podľa čl. 46, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy postupom a napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

12. Na úvod je potrebné skonštatovať, že v podanej ústavnej sťažnosti spísanej advokátom absentuje ústavnoprávna argumentácia a konkrétne pomenovanie označených základných práv. Sťažovateľka cituje znenie dotknutých článkov, pričom nie je zrejmé, aké konkrétne základné právo obsiahnuté v označených referenčných ustanoveniach malo byť porušené. Aj napriek týmto nedostatkom ústavný súd identifikoval z obsahu podania ako celku jej nespokojnosť so záverom dovolacieho súdu, že uznesenie odvolacieho súdu potvrdzujúce nariadenie výchovného opatrenia a nariaďujúce časový rozsah jeho vykonania nie je rozhodnutím vo veci samej, pretože ukladá sťažovateľke vykonateľnú povinnosť, teda dovolací súd sa mal dôvodmi dovolania podľa § 420 CSP vecne zaoberať.

13. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že závery najvyššieho súdu o tom, že uznesenie, ktorým sa potvrdilo nariadenie neodkladného opatrenia vo forme výchovného opatrenia, nie je rozhodnutím o veci samej, sú udržateľné a zodpovedajú koncepcii prieskumnej činnosti dovolacieho súdu z dôvodov väd zmätočnosti len vo vzťahu k meritórnym rozhodnutiam, resp. k rozhodnutiam, ktorými sa konanie o veci samej končí. Uvedené podporuje aj právna veda [«Rozhodnutím vo veci samej je meritórne rozhodnutie. Pojem „vec sama“ znamená predmet konania tak, ako bol vymedzený v žalobe (prípadne v ďalších dispozičných úkonoch strán). Rozhodnutie vo veci samej je také rozhodnutie, v ktorom sa súd zaoberá nárokom, ktorý strany uplatnili. Súd hodnotí žalobou uplatnený nárok podľa hmotného práva.» (ŠTEVČEK, M., FICOVÁ,

S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. a kol. *Civilný sporový poriadok*. 2. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2022, s. 1527, marg. č. 2.)].

14. Okresný súd v rámci konania o úpravu styku otca s maloletým rozhodoval uznesením, ktorým nariadil neodkladné opatrenie. Odvolací súd toto rozhodnutie potvrdil a doplnil, že výchovnému opatreniu je potrebné sa podrobiť jedenkrát do týždňa. Typovo ide o neodkladné opatrenie vydané v rámci konania o veci samej, ktoré má dočasný charakter a jeho nariadením sa nekonzumuje vec sama – konanie o úpravu styku otca s maloletým ani sa toto konanie nariadením neodkladného opatrenia nekončí. Uvedené nasvedčuje správnosti úvah dovolacieho súdu, ktorý s poukazom na dikciu prvej časti § 420 CSP („Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí...“) identifikoval, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je rozhodnutím o veci samej ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, a preto podanie dovolania proti nemu nie je prípustné.

15. K námietkam sťažovateľky smerujúcim k uzneseniu odvolacieho súdu ústavný súd uvádza, že v zmysle petitu ústavnej sťažnosti sťažovateľka napadla rozhodnutie dovolacieho súdu, nie rozhodnutie odvolacieho súdu, preto aj rozsah ústavnoprávneho prieskumu sa dotýkal napadnutého uznesenia dovolacieho súdu. Nad rámec uvedeného možno k námietke sťažovateľky, že odvolací súd jej uložil povinnosť, ktorú možno nútene vymáhať a proti ktorej sa nemá možnosť brániť podaním riadneho opravného prostriedku, uviesť, že výchovné opatrenie ako také jej bolo nariadené už súdom prvej inštancie, odvolací súd len precizoval časový rámec, v akom sa má realizovať, pričom opodstatnenosť jeho nariadenia potvrdil.

16. V tomto kontexte aj s ohľadom na argumentačný deficit podanej ústavnej sťažnosti sú závery najvyššieho súdu ústavne udržateľné a ústavný súd nenašiel dôvod, pre ktorý by bolo možné vysloviť porušenie označených základných práv.

17. Vzhľadom na uvedené preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

18. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších jej návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. februára 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu